

РЕШЕНИЕ

№ 13196

гр. София, 03.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 5 състав, в
публично заседание на 19.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Владимир Николов

при участието на секретаря Мая Георгиева, като разгледа дело номер **11089** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 155 и сл. от ДОПК, във вр с чл. 107, ал. 3 ДОПК.

Образувано е по жалба на Н. Й. Б. ЕГН [ЕГН], срещу Акт за установяване на задължение по декларация (АУЗД) № ДСЦ25-ГР94-1564/12 / 15. 07. 2025 г. на орган по приходите при отдел „ОП“ – С. – Т., мълчаливо потвърден от директора на Дирекция „Общински приходи“ – СО.

В жалбата се твърди нищожност и незаконосъобразност на оспорения АУЗД. Искането до съда е за прогласяване на нищожност или отмяна на акта. Допълнителни съображения жалбоподателят излага в писмена молба. Претендира присъждане на разноски по реда на чл. 38 от Закона за адвокатурата в полза на адв. Д. К. З..

Ответникът – директор на Дирекция „Общински приходи“ при Столична община, чрез процесуалния си представител, счита жалбата за неоснователна.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С АУЗД № 1152-2025-1 от 24.04.2025 г., издаден от Е. В. Т. – заемаща длъжността „инспектор“ и действаща в качеството си на орган по приходите в отдел „Общински приходи – С. – Т.“, на Н. Й. Б. са установени задължения за данък недвижими имоти (ДНИ) и такса битови отпадъци (ТБО) в общ размер 2 688, 59 лева за недвижим имот, находящ се в [населено място],[жк], бл. 259.

Н. Б. е оспорил АУЗД № 1152-2025-1 от 24.04.2025 г. по административен ред с жалба рег. № ДСЦ25-ГР94-1564-(1)/ 20.05.2025 г.

С Решение № СФД25-РД28-243 от 30.05.2025 г. на директора на Дирекция „Общински приходи“ към направление „Финанси и здравеопазване“ АУЗД № 1152-2025-1 от 24.04.2025 г. е отменен

изцяло и преписката е върната на началник отдел „Общински приходи – С. –Т.“ на Дирекция „Общински приходи“ към направление „Финанси и здравеопазване“ при СО за определяне на друг административен орган по приходите, който да образува, проведе и приключи законосъобразно ново повторно административно производство по чл. 107, ал. 3 от ДОПК.

В решението е посочено, че процесният имот следва да бъде индивидуализиран и да се съберат всички писмени доказателства относно въвеждането в експлоатация на сградата, да се установи дали се ползва като жилище, издаден ли е акт 16 и др., както и да се посочат конкретни доказателства за предоставяне на услугата ТБО. Указано е, че при провеждане на повторното административно производство органът по приходите, като издател на административния акт, следва да изиска и събере необходимите доказателства налице ли са законовите предпоставки за дължимост на ДНИ и ТБО, така че новият акт да е постановен при напълно изяснена и обективно изложена фактическа обстановка.

С нареждане рег. № ДСЦ25-ГР94-1564/7/ 17.06.2025 г. е образувано административно производство по чл. 107, ал. 3 от ДОПК за установяване на публичните общински вземания на задълженото за местни данъци и такси лице Н. Й. Б. с предмет – недвижим имот – 8500/ 20595 ид. ч. от ап. 2 – 3 и гараж № 27, находящ се в [населено място], район „Т.“, [жк], [жилищен адрес] за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2024 г.

С уведомление рег. № ДСЦ25-ГР-1564/8/ 17.06.2025 г., връчено на 11.07.2025г., Н. Б. е уведомен за образуването с нареждане рег. № ДСЦ25-ГР94-1564/7/ 17.06.2025 г. административно производство по чл. 107, ал. 3 от ДОПК.

С писмо изх. № ДСЦ25-ГР94-1564/6/ 17.06.2025 г., връчено на 11.07.2025 г., Н. Б. е поканен съгласно чл. 103 от ДОПК да се яви в отдел ОП „С.“ за отстраняване на несъответствия в подадена декларация по чл. 14 от ЗМДТ, относно недвижим имот, находящ се в [населено място], район „Т.“, [жк], [жилищен адрес].

Във връзка с искане № ССИ25-ВК08-3239/ 13.06.2025 г. е представено становище от началника на РИ „Т.“, в което е посочено, че недвижим имот ап. 2 – 3 и гараж № 27 и земя, находящ се в [населено място], район „Т.“, [жк], [жилищен адрес] УПИ 1, кадастрален идентификатор 68134.1005.186, се намира в сектор 12. Най близката точка до [жк], бл. 259 е [жк], [жилищен адрес]. Там са разположени два броя контейнери за битов отпадък 1100 л. на общо основание с кратност 7 пъти седмично.

С оспорения в настоящото производство АУЗД № ДСЦ25-ГР-1564/12/ 15.07.2025 г., издаден от Х. Д. на длъжност старши инспектор в отдел “ОП – С./ Т.“ на дирекция „Общински приходи“ към направление „Финанси и здравеопазване“ при Столична община, на Н. Й. Б. са установени задължения за ДНИ и ТБО за периода 01.02.2020 г. и 31.12.2024 г. и лихви за просрочие към тях общо в размер на 2 747,33 лева. Актът е връчен на 18.08.2025 г.

С жалба вх. № ДСЦ25-ГР94-1564/ 15/ от 18. 08. 2025 г. Н. Б. оспорва издадения акт по административен ред.

С жалба вх. № СФД25-ГР94-13182 от 19. 09. 2025 г. Н. Б. оспорва издадения акт за установяване на задължения по декларация, мълчаливо потвърден от директора на Дирекция „Общински приходи“ при Столична община.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД обосновава следните правни изводи:

Оспорва се в срок, подлежащ на оспорване административен акт от надлежна страна, за която е налице и интерес от обжалването, поради което жалбата е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Обжалваният АУЗД е издаден от компетентен орган в кръга на определените му в закона

правомощия, видно от приложената Заповед № СОА23-РД09-2483 / 17. 11. 2023 г. на кмета на СО (стр. 192) и доказателства за заеманата от Х. Д. длъжност като старши инспектор в отдел „Общински приходи“.

Съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗМДТ, установяването, обезпечаването и събирането на местните данъци се извършват от служители на общинската администрация по реда на ДОПК.

На основание чл.9б от ЗМДТ, установяването, обезпечаването и събирането на местните такси по този закон се извършват по реда на чл. 4, ал. 1 - 5. Обжалването на свързаните с тях актове се извършва по същия ред.

Съгласно чл. 14, ал. 1 от ЗМДТ за новопостроените сгради и постройки, които не подлежат на въвеждане в експлоатация по реда на Закона за устройство на територията собственикът уведомява за това писмено в 2-месечен срок общината по местонахождението на имота, като подава данъчна декларация за облагане с годишен данък върху недвижимите имоти.

Съгласно чл. 15, ал. 1, ал. 5 и ал. 7 от ЗМДТ за новопостроените сгради или части от сгради се дължи данък от началото на месеца, следващ месеца, през който са завършени. Данъкът по ал. 1 се дължи и в случаите, когато в двегодишен срок от завършването на сградата в груб строеж, съответно - в едногодишен срок от съставяне на констативен акт по чл. 17б, ал. 1 от Закона за устройство на територията, сградата не е въведена в експлоатация или не е издадено разрешение за ползване. Завършването на сградата в груб строеж се установява по реда на чл. 181, ал. 3 от Закона за устройство на територията. Обстоятелствата по ал. 5 се установяват с констативен акт, съставен от служители на общината. Актът се съобщава на данъчно задълженото лице, което може да оспори констатациите в акта в 7-дневен срок от уведомяването.

В случая органът по приходите приема, че съгласно декларираните данни с декларация по чл. 14, ал. 1 от ЗМДТ с вх. № ДСЦ17-ГР94-157 от 23.01.2017 г., обработена в информационната програма с № [ЕГН] от 24.02.2017 г., Н. Й. Б., ЕГН [ЕГН] е собственик на 8500/ 20595 ид. ч. от недвижим имот представляващ – 8500/ 20595 ид. ч. от жилище (ап. 2-3, вх. А) с РЗП 273,48 кв. м. и гараж № 27 с РЗП 24,00 кв. м. с административен адрес [населено място],[жк], [жилищен адрес] за който имот на Н. Б. са определени задължения за ДНИ и ТБО.

Жалбоподателят от своя страна поддържа, че декларация по чл. 14, ал. 1 от ЗМДТ за процесния имот не е подавана, че при издаване на оспорения индивидуален административен акт на са спазени указанията дадени от горестоящия административен орган при отмяна на първоначално издадения акт, както и че не са налице основания за издаване на оспорения АУЗД.

В АУЗД органът по приходите се позовава на декларация по чл. 14, ал. 1 от ЗМДТ с вх. № ДСЦ17-ГР94-157 от 23.01.2017 г.

Така посочената декларация не беше представена от ответника. По делото е представена единствено първа страница на декларация с коригиран входящ номер от 23.01.2017 г. от която не става ясен имотът по отношение на който е подадена. На тази първа страница от декларацията има ръкописно отбелязване „Желая доброволно имотът да бъде деклариран на груб строеж“.

В първото проведено съдебно заседание съдът е дал изрични указания на ответника да представи в цялост декларацията, подадена от жалбоподателя, за да се установи за кой имот се отнася. В проведеното второ съдебно заседание процесуалният представител на ответника посочва, че декларацията в цялост не е открита в досието на жалбоподателя. Представя отново само първата страница от декларацията с видима поправка върху нея и извадка от данъчен регистър.

Н. Б. поддържа, че така представената страница от декларация не се отнася до имота, находящ се в [населено място],[жк], [жилищен адрес] както и че за него никога не е подавана декларация.

В тази връзка ответникът е задължен да представи в оригинал и в цялост декларация по чл. 14, ал. 1 от ЗМДТ с вх. № ДСЦ17-ГР94-157, както и да се извърши проверка и да се представят

декларациите с предходен и последващ номер от 157 за съпоставка по делото.

Доказателства в тази насока не са представени до приключване на делото, поради което в случая съдът следва да приложи последиците по чл. 161 ГПК.

На следващо място не се установява и дали сградата е въведена в експлоатация, етапът на завършеност на същата, има ли издаден акт 16, използва ли се имотът като жилище, съответно предоставяна ли е услугата и има ли основание за начисляване на ТБО.

В чл. 21, ал. 2 от НОАМТЦУСО е предвидено, че за новопостроени сгради или части от сгради се дължи такса от началото на месеца, следващ месеца, през който са завършени или е започнало ползването им. Цитираната разпоредба възпроизвежда текста на чл. 15, ал. 1 ЗМДТ. За да възникне задължението, сградата следва да е завършена или да е започнало използването ѝ, като двете условия са предвидени алтернативно, т. е. достатъчно е да е налице едно от тях. Тълкуван в контекста на останалите алинеи на разпоредбата, а и от алтернативно предвидените предпоставки за дължимост в този случай (завършване на имота или начало на ползване на имота) следва, че текстът визира недължимост на ТБО за обекти в процес на изграждане, които не представляват годни за ползване такива. Тоест дължимостта на ТБО в тази хипотеза е свързана с годността на имота да бъде ползван и да служи по предназначението си.

В Наредбата относно началния момент, от който се дължи ТБО не е предвидена хипотеза, аналогична на чл. 15, ал. 5 ЗМДТ, която е предвидена за ДНИ и това е така, тъй като заплащането на ТБО е свързано с използването на сградата, съответно с възможността за ползване на услугата и има възмезден характер за разлика от данъка. Именно затова прилагането на чл. 15, ал. 5 ЗМДТ по аналогия от общинската администрация е недопустимо.

Моментът на завършване на строежите се определя от ЗУТ и издадените на основание на този закон подзаконовни нормативни актове. Съгласно чл. 177, ал. 2 и ал. 3 от ЗУТ сградите, в зависимост от категорията на строежа, се въвеждат в експлоатация въз основа на разрешение за ползване, издадено от органите на ДНСК при условия и по ред, определени в наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството или въз основа на удостоверение за въвеждане в експлоатация от органа, издал разрешението за строеж.

С Разпореджане от 14.11.2025 г. на ответника са дадени указания да представи доказателства за въвеждането на сградата в експлоатация, дали е установено, че сградата се ползва като жилище, има ли издаден акт 16, както и изпълнение ли са другите указания дадени с Решение № СФД25-РД28-243 / 30. 05. 2025 г.

В отговор с писмо изх. ДСЦ25-ГР-1564 от 05.12.2025 г. са представени становище рег. № ДСЦ25-ГР94-1564/23/ 28.11.2025 г., писмо рег. № ДСЦ17-ВК08-1099-64/1/ 13.08.2017 г., рег. № ДСЦ19-ВК08-202/1/ 27.11.2019 г., първа страница от декларацията от 23.01.2017 г. В писмото изрично е посочено, че няма доказателства, от които да се установи въвеждане на сградата в експлоатация и има ли издаден акт 16.

Предвид изложеното настоящият съдебен състав приема, че в случая не са налице доказателства, от които да може да се установи налице ли са предпоставките за дължимост на ДНИ и ТБО.

Указания за събиране на необходимите доказателства за установяване на дължимост на определените на Н. Б. задължения са дадени и с Решение № СФД25-РД28-243/ 30.05.2025 г., с което е отменен първоначално издадения на АУЗД и преписката е върната за образуване, провеждане и приключване на ново повторно административно производство по чл. 107, ал. 3 от ДОПК, но не се установява последните да са изпълнени.

Съгласно чл. 170, ал. 1 АПК доказателствената тежест за установяване на данъчната основа и размера на задълженията за ДНИ и ТБО лежи върху административния орган, който следва да установи фактическите и правни основания за издаване на административния акт, което в случая

не е сторено. Липсват доказателства за деклариране на имота, за въвеждането му в експлоатация, за издаване на акт 16, за етапа на завършеност на сградата, за установяване годността на имота да бъде ползван и да служи по предназначението си и т. н., предвид което съдът счита, че административният орган, с оглед разпределението на доказателствената тежест съгласно чл. 170, ал. 1 АПК, не е доказал предпоставката за начисляване и събиране на ДНИ и ТБО за процесния имот.

Като е определил задължения за ДНИ и ТБО без да са установени законовите предпоставки за тяхната дължимост, органът по приходите е постановил незаконосъобразен АУЗД, който подлежи на отмяна.

При този изход на спора, на жалбоподателя се дължат направените по делото разноски, като се претендират единствено такива за адвокатско възнаграждение. Съобразно заявеното от процесуалния представител на жалбоподателя в съдебно заседание се претендира възнаграждение по чл. 38 от Закона за адвокатурата (ЗА) за оказана безплатна адвокатска помощ на колега. За да упражни правото си, адвокатът следва да представи сключен със страната договор за правна защита и съдействие, в който да посочи, че помощта се осъществява безплатно на основание чл. 38, ал. 1 от ЗА. Видно е обаче, че по делото няма представен договор за правна помощ, в който да е посочено, че се осъществява такава помощ. Представено е единствено пълномощно (стр. 487), поради което след като не е уговорено заплащането на безплатна адвокатска помощ, такова възнаграждение не следва да се присъжда. Следва да се посочи още, че в хода на настоящото производство процесуалните действия са извършени изцяло лично от Н. Б. и адв. З. е упълномощена едва преди последното съдебно заседание.

Така мотивиран, Административен съд София-град, I-во отделение – 5 състав:

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на Н. Й. Б. ЕГН [ЕГН], Акт за установяване на задължение по декларация № ДСЦ25-ГР94-1564/12 / 15. 07. 2025 г. на орган по приходите при отдел „ОП“ – С. – Т., мълчаливо потвърден от директора на Дирекция „Общински приходи“- СО.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на процесуалния представител на жалбоподателя за присъждане на направените по делото разноски за адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: